

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 43

23. října 2016

Cena: 8 Kč

Bohoslužba při příležitosti vzniku samostatného Československa

Královéhradecká diecéze CČSH a NO CČSH v Hradci Králové vás srdečně zvou v pátek 28. října 2016 od 15 hodin na slavnostní bohoslužbu k 98. výročí vzniku samostatného Československa. Kázáním nám poslouží ThDr. Filip Štojdl, plzeňský biskup CČSH.

Ekumena ve Finsku

Pastor evangelické luteránské církve ve finském městečku Somero se na mne obrátil s dotazem a prosbou, zda bych se zúčastnila ekumenické bohoslužby. Už před rokem jsem v tamním kostele měla promluvu s požeňháním po koncertě na počest slavného zpěváka-rodáka. Napsat text finsky a pak ho pronést před tisícovkou lidí v kostele mi sice dalo zabrat, ale nejspíš to dopadlo dobře, když si mne lidé dodnes pamatují a vzpomínají v dobrém. Finština je zálučná v tom, že stačí drobné přefeknutí – a hned se z nevinného slovíčka stává výraz, který byste se styděli vyslovit i v češtině.

Tentokrát byl můj úkol snazší – měla jsem promluvit česky. Bratr farář Jouni Salko vypracoval projekt nazvaný Worlds within Worship – finsky Maaailmojen messu, česky Svět v bohoslužbě, kde se bude mluvit co nejvíce jazyky. Ba i zpívat dokonce čínsky – ještě před bohoslužbou nám vysvětlil, jak se co čte, a pak jsme si cizojazyčné písně trochu nacvičili. Četlo se pak německy, anglicky,

rusky, francouzsky, estonsky, japonsky, řecky, latinsky, česky, arabsky a samozřejmě finsky.

Těsně před začátkem dorazil autobus plný iráckých běženců z nejbližšího tábora. Že to byli muslimové, nebylo pochyb už podle několika zahalených žen mezi nimi. Obsadili přední lavice v kostele a jejich tlumočnick se čile pustil do vysvětlování a překládání, v čemž neúnavně pokračoval po celou dobu trvání bohoslužby. První myšlenka, která mě napadla, zda jim nebudou vadit kříže, ale nevadilo jim vůbec nic, naopak se zájmem poslouchali výklad svého tlumočnicka.

Nezdržela jsem se poznámky: „Oni mají v kostele čepice!“ Překladatel zavelel a čepice šly dolů.

Farář si vzal velké sousto s organizací bohoslužby, kde se střídali mluvčí v různých jazycích a vše to bylo propojeno finštinou doprovázenou arabským překladatelem. Běženci jen zdvořile naslouchali až do okamžiku, kdy nastoupil sbor sedmi-osmiletých dívek a začal zpívat církevní písně.

Pokračování na str. 4

Celník a hříšník Henri Rousseau

Aniž by kdy opustil Francii, proslavil se legendárními výjevy z džungle. Dílo slavného naivního malíře připomene výstava, kterou od 15. září 2016 do 15. ledna 2017 v pražském paláci Kinských na Staroměstském náměstí pořádá Národní galerie v Praze ve spolupráci s pařížským muzeem d'Orsay.

Historicky první výstava známého malíře u nás, s názvem **CELNÍK ROUSSEAU: MALÍŘŮV ZTRACENÝ RÁJ**, je doplněna díly českých umělců, např. Jana Zrzavého, Toyen a Otty

Gutfreunda, ale i obrazy slavných francouzských malířů, Paula Signaca, Georgette Saurata a dalších. Zapůjčeny byly obrazy z řady domácích a zahraničních institucí i soukromých sbírek.

V Paříži, odkud k nám výstava putuje, měla mimořádný ohlas – přišlo téměř půl milionu lidí. Připojte se k těmto nadšeným návštěvníkům a nechte se okouzlit tvorbou umělce, jenž ovlivnil i řadu našich autorů, včetně Kamila Lhotáka, Jiřího Koláře

Dokončení na str. 2

Výročí v Držkově

28. října oslaví 90 let svého otevření sbor v podkonošském Držkově. Sbor je součástí tzv. Husova domu. V Držkově totiž došlo k unikátnímu spojení modlitebny s dalšími obecními „provizovnamí“ (např. obecní úřadovnou, poštou, četnickou stanicí, kempeličkou a byty). První československá bohoslužba byla v Držkově sloužena již v roce 1921, a to pod širým nebem. Náboženská obec byla v Držkově schválena v roce 1923. Pro své účely měla NO propůjčenu školní čítárnu, po roce 1924

byly bohoslužby konány v sokolovně. Ještě předtím byl Držkov svědkem nepokojů kvůli spoluzívaní katolického kostela sv. Bartoloměje, ale i kaple sv. Prokopa v blízké Zásadě. Potřeba bohoslužebného prostoru vedla k vybudování nového objektu. Husův dům můžete vidět při průjezdu Držkovem po mezinárodní silnici směrem k Harrachovu.

Foto: Mgr. Petra Šternová, NPÚ, ÚOP v Liberci (O Husově domu psal ČZ č. 20/2015 v čl. Pod jednou střechou; krásná barevná vitráž s popsím M. Jana Husa z průčelí sboru zdobila titulní stránku ČZ č. 27/2014). red

Na konci srpna jsme v Praze převzali nové krásné velkokapacitní vozidlo Ford Tourneo Custom M1 v hodnotě téměř 1 milion korun, které darovalo Konto Bariéry a Fond Globus (možná jste si v poslední době všimli mediální kampaně k projektu Globusu „20 let kvality - Slavíme a pomáháme“). Vozidla byla zakoupena právě z výtěžku tohoto projektu.

Děkujeme Kontu Bariéry, Fondu Globus, Ford Motor Company a všem, kteří se podíleli na úspěchu tohoto projektu - včetně zákazníků Globusu. Zároveň také gratulujeme všem 21 dalším organizacím, které uspěly se žádostí o velkokapacitní automobil. Z představení organizací při slavnostním předávání klíčků jasně vyplynulo, že tato auta pomohou spoustě lidem s postižením k tomu, aby mohli vést co nejlépe život. Slavnostního

odpoledne se zúčastnila také Lucie Bilá, jedna z patronek projektu. Jsme rádi, že jsme jí mohli předat malý dárek, který vyrobili klienti naší sociálně terapeutické dílny.

Nový automobil umožní klientům našich sociálních služeb pohodlnější a bezpečnější cestování k rodičům, do tělocvičny, za kulturou nebo také k lékaři apod. Auto bude také využívat náš taneční a divadelní soubor Kukačky k přepravě herců i kulís.

Auto zatím není bezbariérové - rampa pro vozičkáře se ještě musí namontovat. Rozpočet na nájezdovou rampu a kotvení vozíků je 116 000 Kč, prostředky získáme částečně z prodeje starého auta s plošinou, o příspěvek žádáme Konto Bariéry, využijeme také výtěžek veřejné sbírky. Pokud můžete přispět, číslo účtu je: 0571374399/0800. Děkujeme. M. Verboon Filipová

Konto Bariéry pomáhá Nazaretu

Chraňte náš sbor

Roku 1920 se přihlásilo do řad Církve československé ve Vlašimi množství občanů. V září 1921 nalezla mladá církev svého prvního faráře v Ladislavu Kopalovi a na podzim 1924 bylo započato s budováním základů pro vlastní kostel ve funkcionalistickém slohu s tradicionalistickými prvky. Architektem dnes cenné stavby byl Rudolf Javůrek, na výstavbu osobně dohlížel první patriarcha církve Karel Farský.

Slavnostní otevření Husova sboru proběhlo 28. října 1926. Z konce téhož roku pocházejí hodiny na věži. Příslušníkům církve odkázal roku 1936 tehdejší předseda rady starších

tato pěkná slova: „**Chraňte náš sbor, který jsme s láskou postavili pro věky budoucí.**“

Při chrámu působil pěvecký kroužek, v srpnu 1942 vznikl kroužek divadelní, který v době nacistické okupace napomáhal upevňovat národní sebevědomí. Roku 1946 získal kostel varhany, dílo slavné továrny Jana Tučka z Kutné Hory. Dětská divadelní scéna Husova sboru sehrála v letech 1943 – 1951 několik krásných pohádkových představení. Církev československá též organizovala oblíbené večery písní a poezie. S příchodem politického režimu, který nepřál prohlubování nábožen-

ského života, tyto akce postupně zanikly. Teprve od roku 1983 jsou ve sboru konány nejrůznější přednášky pro veřejnost a různá filosoficky a kulturně zaměřená setkání. Po roce 1989 nalezl v kostele zázemí pravidelný seminář „O mezních otázkách“, jehož se účastní řada významných vědců a odborníků. Kostel je rozhodnutím Ministerstva kultury ČR od roku 2001 kulturní památkou České republiky. V odůvodnění pro toto rozhodnutí se mj. uvádí: „*Tento významný církevní objekt představuje svoji formou a polohou důležitou architektonickou památku a dominantu města...* Ministerstvo kultury dospělo k zá-

Dokončení na str. 3

Celník a hříšník ...

Dokončení ze str. 1

či Josefa Čapka. Umělce, jehož slavný obraz Celník Rousseau zakoupila v r. 1923 za více než 300 tisíc korun česká vláda pro tehdejší Moderní galerii. Henri Rousseau se narodil v r. 1844 v Lavalu v severní Francii, v rodině klempíře. Ve škole měl průměrné výsledky, zato však vynikal ve výtvarné výchově a hudbě. Když otec zemřel, odstěhoval se do Paříže, kde získal zaměstnání jako výběřčí mýtného u zboží, které bylo dopravováno do Francie – odtud přezdívka „celník“. Malovat začal až ve 40. roce svého života, ale skutečně naplno se této tvorbě věnoval až ve 49 letech. Byl samoukem a o sobě prohlašoval, že jeho učitelem je příroda. Bujná fantazie srovnatelná s představivostí současníka – romanopisce Verneho, a především obdiv očí velkého dítěte prostupuje většinu půvabných pláten: jsou na nich jeho přátelé, Paříž a její okolí, výjevy z obyčejného života, ale především zmíněné obrazy pralesů s divokými zvířaty a exotickou květenou. Dal si záležet na každém detailu, a přestože nedbal zákonů perspektivy, působily jeho obrazy realisticky.

Jeho styl naivní malby byl dlouho zneuznáván – čemuž napovídá i označení „nedělní malíř“, kterého se mu dostávalo. Od r. 1886 začal svá díla vystavovat v Salonu nezávislých, kde si postupně „vynutila“ obdiv veřejnosti. Ještě více pozornosti se mu dostalo v r. 1905, kdy po boku předních avantgardních umělců, jako byl Henri Matisse, v rámci tzv. první výstavy fauvistů, představil obraz Hladový lev, zachycující výjev z džungle. „Zpočátku se publikum jeho obrazům vysmívalo, ale postupně jej začali oceňovat někteří malíři, literáti i sběratelé. Ve svých obrazech předjímal nebo řešil podobné problémy jako Paul Cézanne, Paul Gauguin, Pablo Picasso či Frida Kahlo,“ uvádí kurátorka výstavy Kristýna Brožová a dodává, jak byl umělec vnímán u nás, zejména u české avantgardy: „V druhé polovině 20. století vznikla v duchu slavného autoportrétu představa stylizovaného, trochu podivinského umělce s baretem, který neumí příliš malovat. Rousseau se stal archetypem pro českou populární kulturu. Příkladem budiž postava z filmu Jak básníkům chutná život, kde Rudolf Hrušínský sehrál sice sympatickou, ale svéráznou postavu malíře malujícího celý rok tentýž motiv zámku,“ (www.ceskenovinky.eu)

Henri Rousseau zemřel v r. 1910 – za okolností stejně zvláštních, jako byl celý jeho život. Zranil si nohu, ale nevěnoval tomu pozornost. Do rány se mu dostala infekce a zemřel v nemocnici Necker v Paříži na otravu krve. Přišlo se s ním rozloučit několik přátel, včetně Apollinaira, jenž napsal epitaf, který sochař Bracusi vytesal do náhrobku: „*Pust' naše zavazadla beze cla, přinese ti barvy, štětky, plátna, abys i své posvátné volno věnoval malování.*“ Co říci na závěr?

Traduje se historka, že malíř se dostal do konfliktu se zákonem a sousedě ho při výslechu u soudu označili za muže, jenž vede neuspořádaný život a zabývá se malířstvím, které je bezcenné. Malíř dostal dva roky podmíněně a pokutu. Po vyřčeném rozsudku prý prohlásil: „*Děkuji vám, pane předsedo a jestli si přejete, udělám rád portrét vaší paní.*“

(Obr. na str. 1: *Spící cikánka*, Wikipedie)

KB

Z kazatelského plánu

23. neděle po sv. Duchu

Modlitba poníženého proniká oblaky a neutíší se, dokud nedosáhne cíle. SÍRACHOVEC 35,17

První čtení: Jeremjáš 14,7-9.19-22

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI):

1. Abychom svým bližním dokázali sloužit k jejich duchovnímu prospěchu, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom virou i skutky lásky přispívali k jednotě a blahu církve i národa, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, prosíme tě, zahlad' naše viny a vyprosti nás z lécek hříchu, do nichž se v naší lidské slabosti znovu a znovu zaplétáme. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Timoteovi 4,6-8.16-18

Evangelium: Lukáš 18,9-14

Verše k obětování: Žalm 34,18-19

Verše k požehnání: Lukáš 18,14

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, nedopusť, abychom podlehli pokušením, která na nás útočí a svádějí na scestí. Svým slovem a svátostmi udržuj naše kroky na oné úzké cestě, která směřuje k tobě! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 39, 46, 52, 69, 72, 195, 308, 323

Milovati budeš bližního svého

Žijeme v době technicky pokročilé, která se ale od doby, kdy na Zem přišel Ježíš, příliš neliší. Problémy a starosti máme stejné a utrpení, násilí a potřebných okolo nás je také hodně.

Boží přikázání „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“ (Ř 13,9) nás provází celou Bibli. Je to Kniha o Božím milosrdenství k člověku. A Bůh nás nevede jen k tomu, abychom milovali Jeho, ale vychovává nás, abychom milovali i jeden druhého. V Matouši 25,44-45 čteme „...Pane, kde jsme tě viděli hladového, žíznivého, pocestného, nemocného, nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?“ On jim odpoví: „Amen, pravím vám, cokoliv jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.“ Když tento text čtu, přemýšlím, kolikrát jsem pomohla těm, kdo potřebovali mou pomoc. Zastavila jsem se pokaždé, když mě oslovili lidé na ulici, nebo jsem je obcházela velkým obloukem, abych se jim vyhnula? Proč zpochybňuji každou charitativní akci, zda se sbírka dostane do správných rukou? Je dnes více podvodníků, než bylo v době Ježíše? Zajímají mne neziskové a charitativní organizace v mé diecézi? Komu pomáhají a kde čerpají finance na to, aby zaplatily všechny pracovníky, kteří se o potřebné starají? Jak já jim mohu pomoci? Stačí, když jim měsíčně pošlu například 100 Kč? To jsou otázky, na které si musí odpovědět každý sám. Já už odpověď znám. A co vy? Zastavíte se, nebo budete míjet? **LL**

Vyhledávací řízení na funkci celocírkevního kantora

Ústřední rada ČČSH vyhlašuje vyhledávací řízení na funkci celocírkevního kantora na základě statutu přijatého dne 8. 10. 2016.

Kvalifikačními předpoklady jsou:

hudební vzdělání středoškolské nebo vysokoškolské hudební praxe v církvi
Nabízíme:

spolupráci formou DPČ

více informací ve statutu zveřejněném na Úřední desce církve - www.ccsch.cz

nebo na tel: 604 224 830, mail: ales.ptacek@ccsh.cz

Termín pro podání přihlášek se stručným profesním životopisem je stanoven do 30. listopadu 2016.

Zájemci se mohou hlásit prostřednictvím mailové adresy personalistika@ccsh.cz nebo poštou na

Úřad ústřední rady ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Nad Písmem

Pýcha a pokora

L 18,9-14

Sestry a bratři v Kristu, Lukášovo podobenství pro nás jistě není ničím novým, již mnohokrát jsme jej četli a zamýšleli se nad ním v našich sborech. Zdá se, že je vše jasné, že zde nezazní nic překvapivého, neočekávaného... Ano, farizeus – představitel domýšlivé zbožnosti, naopak celník – pokorný hříšník.

Zkusme celý evangelní příběh nechápat pouze černobíle a vraťme se v rámci našich omezených historických vědomostí a biblických studií do doby Ježíšovy. Příkladem pravé zbožnosti by v tehdejší židovské komunitě a společnosti byl farizeus, nikoli celník. Ne každý farizeus byl totiž takový, jak jej líčí podobenství. V rabínské literatuře se dočteme o příkladné pobožnosti mnohých farizeů. Ale v kruzích farizeů existovaly často i projevy duchovní pýchy z plnění všech náboženských povinností a předpisů. Na druhou stranu ne všichni celníci byli ochotni činit takové pokání, jaké projevil celník v Lukášově vyprávění.

Ježíš se obrací nejen k farizeům, ale obecně ke všem lidem, kteří si na sobě zakládají a jsou si jisti svojí spravedlností, „jsou již předem spaseni“.

Nejde tedy jen o historii, podívejme se do našich církevních společenství a můžeme pokračovat ještě dál a brzy zjistíme, že se mnoho od doby Ježíšovy v povaze člověka nezměnilo! Podobenství staví vedle sebe a zároveň proti sobě dvě postavy. Farizeus i celník vstupují ve stejnou hodinu do chrámu, oba patří k lidu Hospodinu, protože pohané měli pod trestem smrti přístup do nádvoří Izraelitů zakázán. Oba se modlí k Hospodinu, ale každý svoji víru vyjadřuje jiným způsobem.

Pro farizea není cesta do chrámu ničím neobvyklým – mnozí z nich

navštěvovali chrám až sedmkrát za den. Oproti tomu celník se vydal do chrámu s notnou dávkou odvahy, protože zde riskoval projevy nenávisli a pohrdání. Celníci nejen nemilosrdně vybírali daně a cla, ale byli ke službě najímání nenáviděnými Římany – proto tak veliké veřejné opovržení vůči nim ze strany lidí. Proto si celník zvolil místo v ústraní chrámového nádvoří.

Srovnejme nyní modlitbu farizeovu a modlitbu celníkovu. Modlitba farizea se sice obrací s díky k Bohu, ale mění se ve výčet vlastních náboženských výkonů a zásluh: posty nikoliv jen v Den smíření, ale dvakrát týdně, v úterý a ve čtvrtek, desátky z výnosu polních plodin, ovoce a zvířat, ale i zeleniny a koření, což bylo již nad rámec povinnosti. Farizeus se ve své modlitbě vymezuje vůči svému okolí, soustředí se na svoji vlastní skvělost a dokonalost, nikde ani slovo o nedostatcích, zaváhání, chybách... Dlužno podotknout, že pro tehdejší posluchače mohla být farizeova modlitba naprosto běžnou děkovnou modlitbou. Například v traktátu Mišny Berachot můžeme číst: „*Když jde člověk z modlitebny, má vyslovit následující modlitbu: Děkuji ti, Hospodine, můj Bože, že jsi mně dal úděl s těmi, kdo sedávají v modlitebně, a ne s těmi, kdo vysedávají na rozích ulic. Vstávám časné a také oni vstávají časné. Já však vstávám časné k slovům Tóry, zatímco oni*

vstávají časné k marným věcem.“

Ježíš však odkrývá v jeho modlitbě falešný tón. Není v ní místo ani pro přiznání si vlastních klopýtnutí, natož pro kladný a tolerantní vztah k bližnímu. Farizeův pohled zřejmě padl po dokončení modlitby na celníka, stojícího stydlivě kdesi v pozadí chrámu. Také on se modlí, ale středem jeho krátké modlitby je Bůh sám, prosí, vědom si své nehodnosti a ubohosti, za odpuštění: „Bože, slituj se nade mnou hříšným.“

Ježíš prohlašuje, patrně k údivu posluchačů, kteří sympatizovali podle míry tehdejší zbožnosti nejspíše s pyšným farizeem, že ospravedlněn odejde domů celník, nikoli farizeus. Pro nás, čtenáře podobenství, je farizeus osobou nesympatickou, protože obchodní vypočítavost v duchovním a náboženském životě, stejně tak jako pozérství, působí groteskně a směšně. Ježíš rozhodně nechce dávat za příklad celníkův způsob života, ale rozlišuje vnitřní a vnější smýšlení obou protagonistů. Závěrečný verš podobenství byl patrně k textu přidán později a shrnuje téma pýchy a pokory v obecné rovině: „*Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.*“

František Sušil poznamenal k tomuto podobenství: „*Oba s korábem vyjeli z přístavu, ale s nestejným se zachovanou lodí, farizeus však se ztroskotanou.*“ **Alena Tučková**

Dej, Bože, ať nejsme zahlušení a zaslepeni klamnými představami o vlastní dokonalosti, skvělosti a jedinečnosti, ať se nesrovnáváme s druhými lidmi, ať nepodléháme domýšlivosti a pýše, ale naopak - s vědomím naší lidské omylnosti a nedostatečnosti stojíme pevně ve službě Pánu i našim spolubližním. Amen.

Chraňte ...

Dokončení ze str. 1 věru, že sbor Církve československé husitské představuje velmi zajímavý příklad sakrální architektury 1. čtvrtiny 20. století, výrazně se uplatňující v urbanismu města Vlašimi a také v památkovém fondu středočeského regionu...

Nad oltářem je umístěna pozoruhodná plastika žehnajícího Krista od sochaře Jana Vítězslava Duška, jednoho z nejvýznamnějších sochařů třicátých let 20. století (žáka francouzského umělce Bourdela). Obnovena byla také sborová místnost, kde se konají setkání v zimních měsících a kde vznikl nový prostor pro modlitebni a meditační ztišení. Oltář zde obklopují stylizované postavy proroka Jeremjáše.

S podporou Národního památkového ústavu, města Vlašimi, Středočeského kraje a pražské diecéze již mnoho let probíhá rekonstrukce Husova sboru – který je mimocho-

dem také otevřen k prohlídkám veřejnosti. Přístupná je rozhledna ve věži, kde je uchován nejstarší vlašimský zvon z roku 1438 původně z dřevěného kostelíku na Kladrubské hůře, kde kázal i Mistr Jan Hus. Vlašimská náboženská obec má pod patronací církevní statek (majetek pražské diecéze v Borovnici, kde je ubytovací zařízení a konají se tam tábory pro děti i společenské akce). Město Vlašim se pyšní nádherným zámeckým parkem, muzeem a četnými galeriemi. Deset kilometrů od Vlašimi na hoře Velký Blaník najdeme rozhlednu ve tvaru husitské hlásky s kamenným oltářem. Na Malém Blaníku se nachází romantická zřícenina sv. Máří Magdalény, nádherný kraj s naučnými stezkami.

Členové některých náboženských obcí nás již navštívili, ale jeden den jim na vše nestačil. Proto plánují další rodinné výlety a tímto zveme, milí bratři a sestry, také vás na návštěvu našeho krásného Husova sboru.

Při příležitosti 90. výročí otevření Husova sboru ve Vlašimi si vás dovolujeme pozvat na koncert pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra pod vedením ses. farářky Hany Tonzarové.

Koncert se bude konat v neděli 23. října od 15 hodin v rámci slavnostní bohoslužby, kterou povede pražský biskup bratr David Tonzar spolu s naším farářem a benešovským vikářem Petrem Wagnerem. Návštěvníci si mohou prohlédnout výstavu o vzniku tohoto sboru, jindy uzavřené prostory kostela, bude probíhat vernisáž - křesťanské anekdoty Pavla Bosmana a při poslechu živé varhanní hudby si můžete odpočinout v meditační místnosti kostelní vyhlídkové věže.

Za členy náboženské obce

**Ondřejka Brabcová - duchovní
Hana Staňková - předsedkyně rst**

Ke kritice utrakvismu III

UTRAKVISMUS A ČČSH

I dnešní česká otázka je otázkou mravní. Dnes se však již nespojuje s otázkou náboženskou, jak to staromódně činil Masaryk. V důsledku tohoto rozpojení stojí opět otázka náboženská sama o sobě, ba vlastně jen náboženství s jeho konzervativním zaměřením na liturgii, svátosti a posvátný úřad bez jakékoli další komplikující otázky, ačkoli na počátku (ať již za Husa či Masaryka) byla nastolena otázka po morální (re)formě náboženství, jež se nemá cele vyžívat jen v bohoslužebném životě, ale také projevovat i v praktickém životě kněží a laiků.

Nemohu se zbavit dojmu, že pokusem o ideové navazování na český utrakvismus, tj. na starou husitskou církev podobojí, se zbavujeme dědictví modernismu, z něhož vzešla novodobá Církev československá, jež se nebála rozjet s Římem. Zakladatelé naší církve věděli, že dvakrát nevstoupí do jedné řeky, a nestačil jim pouhý návrat k Husovi, nýbrž šli odvážně s dobou a provedli reformaci, která o několik desetiletí znovu předběhla vývoj v Římskokatolické církvi. Naše církev se tehdy přiblížila modernímu myšlení jako již nikdy poté. Farský a jeho spolupracovníci sdíleli Masarykovu kritiku náboženství. Zejména se snažili odstranit trapný rozpor mezi vědou a vírou.

Po Spisarově Věrouce a Mravouce přišly Zákłady víry s komentáři, jež jsou dodnes platným dokumentem o učení a víře ČČSH. Zároveň se podržela liturgie a sedm svátostí. Není divu, že v praxi můžeme namnoze pozorovat návrat k tradiční

ortodoxní spiritualitě včetně šíření mariánské zbožnosti, již se ostatně utrakvismus nikdy nevzdal, ale důrazně ji odmítal ještě prof. Trtík. (S poptávkou a rozvojem této tradiční zbožnosti, zvláště s mariánstvím, zřejmě souvisí i množství přestupů našich nejzbožnějších souvěrců k Římskokatolické církvi v posledních desetiletích.) Žijeme v typicky postmoderní církvi, v níž vedle sebe žijí různé tradice a představy, přičemž nikdo není povinen věřit v nějakou ucelenou věrouku. Při této svobodě víry je každému normou Duch Kristův a vlastní svědomí, jím kultivované. Osobně možnost této plurality a uznání svobody svědomí považuji za náš největší výdobytek.

Při liturgickém životě, jehož středem je sedm svátostí, však působí schizofrenné ústupky nárokům v oblasti mravní. Život našich kněží není příkladný, podobně jako našich politiků, přičemž poklesky prvních působí větší pohoršení mezi věřícími. Laik před sebou nemá již mravní, a tedy ani duchovní autoritu. Kněží nechtějí a ani nemohou strašit věřící důsledky hříchu a volat do boje proti němu. To by bylo směšné moralizování a lecko by napadlo úsloví o víně a vodě. A potom – nebudeme přece věřící strašit a kněze ztrácet. Pastorec na tomto svém hlavním poli selhává. V čem spočívá dnes naše duchovní péče? Kdo či kde se dnes v ČČSH např. zpovídá? Nebo stačí, když věřící občas přijdou na bohoslužbu a přijímají svátosti?

Závidíme katolíkům úspěšnou restauraci a plné kostely (i v Praze!). Leckdo se je proto snaží napodobit a poskytovat totéž co katolická cír-

kev. Ale duchovně lidi vést, pečovat o jejich duši, jako to dělají katolíci se vši přísností? To by nám asi naši lidé utekli. Jestli nám ale stačí, aby lidé žili liturgickým a svátostným životem bez péče o duši a sebezdokonalování, resp. rádi bychom nahradili péči o duši liturgickým životem, dostáváme se do dob předreformáčních, v nichž volně mravy byly sankcionovány pouhým chozením ke zpovědi a přijímáním svátostí. Ty je možné přijímat od kněze, který je kompetentní pouhým platným svěcením, jež neztrácí platnost ani při sebevětších mravních poklescích. To je přece báječné! Jak pěkně to mají ti katolíci vymyšlené. Ale jak to jen kopírovat a nedostat se do rozporu s Husem?

Opravdu nevím, proč dnes navazovat na utrakvismus, když k jeho praxi máme tak daleko. Náš návrat k utrakvismu je beztak selektivní. Nebo snad budeme trvat také na přijímání nemluvnat nebo předpřestupů? A věříme-li dnes vůbec ještě, že ke spáse je potřebí přijímání pod obojí způsobou, jak to, že drtivá většina našich věřících chodí k přijímání jen několikrát do roka, pokud vůbec? Otázka, zda nás ještě dnes v naší liberální a postmoderní době trápí zákon Boží, je asi už úplně zbytečná. Nebo za něj přece jen budeme bojovat?

Všechny tyto otázky by byly k smíchu, kdybychom vynikali alespoň v mravech, kdyby se povedla alespoň mravní reformace. Dogmatické úvahy by se staly zbytečným balastem, který je možno odvrhnout jako onen příslůvečný žebřík, když se po něm vystoupá. **Michal Kotrba**
Článek vyjadřuje osobní názor autora a je zařazen jako příspěvek do diskuse.

Klekl vám mobil? Co takhle využít ticha a pokleknout sám!

Jana Šilerová

K historii sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra

Dokončení z minulého čísla
Po vydařené slavnosti se přibramští čechoslováci naplno pustili do stavby nového chrámu. V průběhu realizace stavby se konaly dvě slavnosti. Dne 23. července 1936 zavěsil montér firmy Herold zvonu Masaryk, Hus a Farský na věž a bylo provedeno zkušební zvonění. Nic nebránilo tomu, aby se 26. července 1936 uskutečnila slavnost prvního zvonění. Ta byla pojata jako vzpomínková tryzna na paměť padlých a zemřelých ve Velké válce. Datum bylo záměrně stanoveno na 26. července 1936, tedy výroční den, kdy byla v roce 1914 zveřejněna šokující zpráva o částečné mobilizaci rakousko-uherského vojska.

Další slavnost spojenou se stavbou sboru přibramská náboženská obec připravila na svátek Václava 27. září 1936. Tentokrát byla spojena s otevřením věže a turistické rozhledny, jež byla postavena jako vůbec první v Příbrami a nejbližším okolí. Slavnost se konala k počtu Václavů, zastupujících všechny vrstvy přibramského a březohorského obyvatelstva. Pozvání přijali hudební skladatel Václav Hlinomaz a sochař Václav Šára.

V předvečer dlouho očekávané ne-

děle 25. října 1936 sehrál dramatický odbor náboženské obce „Karel Havlíček Borovský“ v sále restaurace U Jiřího z Poděbrad premiéru hry „Probuzení“ od Josefa Příbramského. Finanční výtěžek představení byl značný a celý byl věnován ve prospěch stavby sboru. Ráno 25. října 1936 shromáždil se dvoutisícový průvod věřících a hostů před Prokopským kostelem, kde byl přivítán bratr patriarcha dr. G. A. Procházka. Odtud mohutný průvod v čele se státní vlajkou a husitskými prapory za úderu zvonů prošel Březové Hory až k novému sboru. Po projevech řady hostů se pokračovalo bohoslužbami ve sboru, které vykonal patriarcha za spoluúčasti duchovních.

Sbor byl na návrh přibramského faráře Františka Kalouse pojmenován po Mistru Jakoubkovi ze Stříbra, čímž je v ČČSH ojedinělý. Profesor Kalous při pojmenování sboru vycházel rovněž ze skutečnosti, že Březové Hory bývají označovány jako Stříbrný vrch, a tak tento název „ze Stříbra“ měl upomínat na Husova přítele Jakoubka i přibramské stříbro. Na umělecké výzdobě interiéru spolupracoval zejména přibramský rodák, sochař Václav Šára.

Stavět chrám v politicky i hospodářsky složitých 30. letech vyžadovalo odvahu a obětavost. Pohledem nás křesťanů je to Bůh, kdo skrze své služebníky, skrze jejich věnost a opravdovost dává vzrůst. Je dobré mít sbor, mít střechu nad hlavou, ale to samo o sobě nestačí. Vždyt' první křesťané se scházeli po domech a v katakombách. Zakladatelská generace ČČSH zase často sloužila na veřejných prostranstvích a v přírodě, jak tomu bylo i v případě prvních přibramských bohoslužeb.

ČČSH nazývá své stavby sborem, tedy místem, kde se věřící a další přichodí setkávají a vytvářejí společenství. Není třeba honosných staveb, ale místa, kde se vzájemně setkáváme, můžeme spočinout a cítíme se dobře. Sboru, kde věřící nechávají vedle sebe volné místo pro přichodící. Kde nacházejí útočiště děti i senioři, zdraví i nemocní, hmotně zabezpečení i sociálně slabí, svobodní i pronásledovaní... Místa, kde hledající či tápající mohou nahlédnout smysl svého lidství. To je podstata křesťanství a odkaz generace stavitelů sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách.

Martin Jindra

Z našich setkání

Klub vozičkářů v Trutnově

Dlouhá léta se na faře náboženské obce v Trutnově schází komunita vozičkářů. Pro členy tohoto klubu je každý měsíc připravena řada zajímavých akcí.

V minulém měsíci se sešli k oblíbenému opékání buřtů, společně vítali přicházející podzim a připravovali program posledního čtvrtletí roku. Další setkání bylo zcela v režii vozičkářů, kteří rádi sami zorganizovali oslavy jubilea ředitele klubu bratra Jana Ročka. Bylo pozvání nemálo přátel, po gratulaci a předání dárků nastoupily tanečnice a v arabsko-španělských rytmech „Tančily pro radost“. Následovalo tradiční krájení dortu, nezávazná debata a všichni byli nadmíru spokojeni, včetně oslavence, kterému tentokrát zajištění programu neleželo na bedrech. Jedna ze sobot pak byla ve znamení velkého výletu do Kudovy Zdróje, kde mimo jiné také na tržnici někteří už nakoupili první vánoční dárky. Po zdařilém nákupu nejen dárků, ale i pochutin, účastníci zájezdu zamířili do rybárny, kde si někteří tradičně chytli pstruha, kterého si nechali připravit na rožni. Po společném hodování někteří ještě nakoupili čerstvé ryby domů pro své rodiny a za slunečného počasí se vraceli zpět do Trutnova. **Jana Pechancová**

Církev československá husitská,
Pražská diecéze a Náboženská obec Praha I-Staré Město
vás zvou na
SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ
ke Dni válečných veteránů, k 98. výročí ukončení I. světové války
a k 77. výročí úmrtí člena ČČSH studenta Junu Opletulu.

Účast přislíbili:
ThDr. Tomáš Butta, Th.D., patriarcha ČČSH,
doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský ČČSH,
zástupci Armády ČR a Společnosti M. R. Štefánika
a další představitelé veřejného, společenského
a politického života.

Při této příležitosti se bude tradičně konat pobožnost
v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze

**ve čtvrtek 10. listopadu 2016
od 17 hodin.**

Kázáním poslouží Mgr. Juraj Dvořák, biskup hradecký ČČSH.
Činíkuji Juna Jonášová – soprán, Miroslav Kejmar – trubka.
Na varhany doprovází Bohumír Rabas.

Zprávy

Husův dům
v podkrkonošském
Držkově (viz str. 1)

Setkání v Liberci

CČSH, Kulturní rada CČSH společně s Armádou ČR, zastoupenou 31. libereckým plukem uspořádaly již tradiční setkání u příležitosti výročí smrti Jana Žižky z Trocnova. Proběhlo 6. října v Severočeském muzeu v Liberci. Na programu byla přednáška dr. M. Svobody na téma Žižkův jazyk. S pozdravy vystoupil patriarcha CČSH dr. Tomáš Butta, královéhradecký biskup Mgr. Pavel Pechanec, vojenský kaplan Mgr. Petr Šabaka a vikář Mgr. Benjamin Mlýnek. Dále vystoupil soubor Al fianco. VD

Svoboda jít s Bohem - kniha pro inspiraci i povzbuzení

V říjnu tohoto roku vychází kniha rozhovorů s římskokatolickým farářem Josefem Kordíkem z pera kulturoločky a hebraistky Terezie Dubinové. Název „Kniha, která může být: Svoboda jít s Bohem“ odkazuje na „Knihu, která by nemusela být“, dostupnou na webu. Tu pan Kordík napsal na začátku 80. let poté, co mu byl komunistickými orgány po podpisu Charty 77 odebrán státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. Odvážný muž poté pracoval jako zámečnický a truhlář a aktivně se zúčastnil akcí disentu. K duchovenské službě se vrátil až po revoluci roku 1989 a roku 1990 začal pracovat také ve věznicích Valdice jako vězeňský kaplan. Nová kniha zachycuje vzpomínky na mládí, povolání ke kněžské službě, studia v litoměřickém semináři, aktivity v okruhu Charty, farářskou službu i práci po jejím přerušení, návrat do služby a vybudování živé komunity v Železnici u Jičína. Láska k Bibli tazatelky i tázaného ústí v mnoho zamyšlení nad biblickými příběhy a jejich aktuálním poselstvím či nad problematikou věrnosti překladů. Poselstvím knihy je víra, že lidé různého duchovního zázemí a životních zkušeností se mohou v úctě a respektu setkat a pozorně si naslouchat. Slavnostní uvedení knihy v Praze bude v Knihovně Václava Havla 1. listopadu v 19 hodin. Informace o prodeji a distribuci najdou zájemci na webu <http://farnost-zeleznice.webnode.cz/>. red

Jáhenské svěcení

A já tam přistoupím
k Božím oltářím,
k Bohu,
zdroji své jásové radosti,
a hrou na citeru
ti budu vzdávat chválu,
Bože, můj Bože!

Bc. Žaneta Černochová
jáhénské svěcení

Sbor kněze Ambrože
v Hradci Králové
neděle 30. října 2016 v 9.30

O bratru J. Špakovi v ČT

Dne 27. října 2016 ve 12.50 h bude na programu ČT2 vysílán pořad o bratru Josefu Špakovi, VI. patriarchovi CČSH. OLN

Zveme do sboru v Dejvicích

Zveme všechny na 23. 10. do Husova sboru v Dejvicích, kdy přijme jáhénské svěcení bratr Zdeněk Havránek při bohoslužbách v 10 hodin z rukou br. biskupa Davida Tonzara. Lukáš Volkman

Program divadla Mana

- 23. 10. neděle - 17.00 - Cirkusácká pohádka
 - 25. 10. úterý - 19.30 - Šarbilach - židovská kultura a tradice na Praze 10
- Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10 - Vršovice, red**

Lutherův Malý katechismus

Pražský sbor Luterské evangelické církve a. v. zve všechny na komponovaný pořad: Martin Luther: Malý katechismus. V pondělí 31. 10. od 17 h v Husově sboru CČSH ve Vršovicích, Moskevská 34, Praha 10. red

Koncerty v michelském sboru

Zveme na další koncerty do sboru Alberta Schweitzera v Praze 4 - Michli (U Michelského mlýna 27). Vždy v sobotu od 17 h.

- 22. října – spirituály
- 26. listopadu – děti a mládež z michelské náboženské obce
- 30. prosince – koncertní provedení Rybovy mše vánoční JK

Koncerty u sv. Mikuláše

- 24. 10. - 20 hodin
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, MOZART
Camerata Pragensis Orchestra
A. Bárta - varhany
- 25. 10. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, MOZART, DVOŘÁK
J. Kalfus - varhany
- 26. 10. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, TELEMANN, MARAIS
J. Popelka - varhany
M. Lopuchovský - flétna
- 27. 10. - 17 hodin
BACH, HÄNDEL, VIVALDI,
SAINT-SAËNS
Saint Nicholas Chamber Soloists
- 28. 10. - 17 hodin
BACH, SCHUBERT, DVOŘÁK, VERDI
J. Kšica - varhany
T. Jindra - bas
- 28. 10. - 20 hodin
DVOŘÁK, RAVEL, MOZART, VIVALDI
Radio Symphony Collegium
M. Zvolánek - trubka
- 29. 10. - 17 hodin
TELEMANN, BACH, MOZART, HÄNDEL
F. Šťastný - varhany, cembalo
V. Vtina - hoboj
- 29. 10. - 20 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, PAGANINI
Consortium Pragense Orchestra
- 30. 10. - 17 hodin
DVOŘÁK, BACH, VIVALDI,
BUXTEHUDE
M. Šestáková - varhany
A. Vršínská - mezzosoprán
- 30. 10. - 20 hodin
MOZART, BACH, VIVALDI, DVOŘÁK
Prague String Orchestra (Inzerce)

Pout' radotínských do Sulice Na Křížky

V mnohých z nás klíčí semínko Božího království, jehož síla nás nenechává na pochybách, že se chopí nejen nás samých, ale že začne růst i v srdcích všech kolem nás. Nějak tomu navzdory statistikám věříme, že se čeští i slovenští občané ninivští chytou za nos. Že pokáním a postem odvrátíme výplatu zaslouženého soudu. Div, že nás lidé nenazývají blázný. Cítíme ten kvas, Hospodin si mezi námi buduje svůj příbytek. Říkáme si „husitě“, ačkoli jde o historické pohrdavé osočení nepřátel těch, s nimiž se ztotožňujeme. Máme domov skromný, provoněný prvorepublikovým nadšením a vůlí společné práce na vinici Páně. Možná je té vůně příliš, je všude ve zdech; ale navykli jsme si větrat, a tak Duch Boží pracuje, přeměňuje a tvoří. Cítíme ten kvas. Div, že nám i nadále nespilají „bláznů“! Zpočátku naší církve i naší republiky bylo samosebou, že se scházely početné davy na místech význačných událostí národních. Dnes mnohá z těchto míst zejí prázdnotou. Čas od času je navštíví osamělý lovec fotografií či virtuálních úlovek, ale jinak nic moc. Jsou jedna-dvě místa, která s železnou pravidelností v ten pravý čas zazáří na televizních obrazovkách. Dozajista s krásným či učeným slovem. Jinak však s trpělivým očekáváním hlavního zábavného televizního vysílacího programu. 29. září 2016 jsme navštívili již mnohými pozapomenuté místo ležící nedaleko Prahy. Místo, odkud se v r. 1419 ještě pokojný dav těch, které dnes šmahem nazveme husity, tehdejšími podobnými blázný, vydal k hlavnímu městu království, aby pocíťovaný kvas učinil zřejmým celému tehdejšímu západnímu světu. David Hron

Dle svědectví Starého zákona mezi první stvořené patří hory, ty vydávají svědectví o moci Hospodinově, staly se symbolem trvání a stálosti... Skutečnost, že Bůh bude Bohem svého lidu, je ústředním prvkem Boží smlouvy s jeho lidem v průběhu dějin spásy... Velikonoce 1419 jsou počátkem „pouti na hory“, na vyvýšená místa, kde blýže Bohu a v očekávání brzkého konce pozemského světa, konali husité své bohoslužby, naslouchali kázáním a upevňovali pospolitost zpěvem duchovních písní... Byli to plamenní kazatelé, jako byl Jan Želivský či Václav Koranda, kdo svolávají tábory na horách, k vyslechnutí poselství Písma svatého a k přijímání kalicha... Jan Želivský hlásá, že před nastoupením konce časů přichází Antikrist, se kterým je třeba se vyrovnat... Boží království dá na sebe čekat, přijde v budoucnosti... Eskalace nastala 6. července 1419 výměnou představených na radnici Nového města pražského... Mezi důležitá svolání patřila ta na hoře Tábora u Bechyně, na hoře Beránek u Vožice, na Orebu u Třeběchovic a 17. září 1419 na Bzí hoře mezi Blovicemi a Přesticemi u Plzně. Právě tady kazatelé zvali ke shromáždění „na sobotu sv. Jeronýma 30. září ráno ke Křížkům na oulehlích na benešovské cestě na horu za Ladvímu ku Praze jedoucím“... Na tomto místě se sešlo velké množství lidí, Pražanů i Plzeňských. Kněží je napomínali k lásce a setrvaní v poznání pravdy. Slyšeli pozvání na shromáždění 10. listopadu 1419 do Prahy... 6. října 1419: Poutníci se bez boje ujali vysehradské pevnosti a Starého města pražského... Ozbrojený boj na sebe nenechal dlouho čekat... Z referátu Hany Anny Vítové

Ekumenická bohoslužba ve Finsku

Dokončení ze str. 1

Začali vyběhat z lavic a nadšeně si je natáčeli na videa, přestože zpěv měl daleko k dokonalosti. Bylo vidět, že je vzal u srdce a jistě vzpomínali na své děti, které museli zanechat ve své rozvrácené zemi.

Na mne připadla modlitba před přijímáním spolu s francouzsky mluvící ženou rodem z Kamerunu. Zpočátku mi to připadalo jako poslední fáze stavby babylonské věže, kdy došlo ke zmatení jazyků, ale bratr farář k mému velkému údivu všechno bravurně zvládal až do konce. Kdyby se už tenkrát v Babylónu našel takový organizátor, ke zmatení jazyků by sice došlo, ale lidé by si navzájem rozuměli a ne, že ne.

Po bohoslužbě následovalo pohoštění pro několik stovek účastníků, které připravila místní náboženská obec. Muslimské ženy se sice držely stranou a popíjely jen vodu, ale muži si dávali lososi polévku i zákusek s kávou.

Několik lidí se mne ptalo: „Mluvila jste srbsky?“ „Chorvatsky?“ Nebo: „Kde jste se učila česky, znělo to docela dobře.“

Nakonec jsem si musela položit otázku: Jak to, že tady funguje něco, co jinde zoufale nefunguje? Můžeme přikazovat kvóty, předhánět se v nabídkách, vyhrožovat sankcemi - nic z toho nezaručí úspěch. Ba právě naopak. Tito konkrétní lidé vzali zavděk chladným Finskem s nižšími dávkami, než dává Německo, učí se jeden z nejtěžších jazyků a dokonce se účastní křesťanské bohoslužby, aniž by to uráželo jejich náboženskou citlivost, jak se to mnohde děje. Mám pozvání na další akce v Someru, místní obec je velmi iniciativní, škoda jen, že je to od nás trochu z ruky. Ladislava Svobodová, Opava

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

FARIZEUS A CELNÍK

Z ekumenického překladu Bible si z textu Lukáš 18,9-14 vypisujte písmenka podle tohoto návodu: první číslo znamená číslo verše, druhé udává slovo v tomto verši (včetně předložek i spojek), třetí pak určuje písmenko v daném slovu. Čísla jsou řazena po sloupcích.

11,5,3	10,6,3	11,1,6
13,4,1	12,10,2	12,1,1
9,6,2	10,3,5	11,3,2
14,6,1	9,9,1	13,2,4
10,7,2	13,2,2	9,10,11
14,1,1	11,11,1	10,2,3
9,1,1	13,5,5	9,3,3
11,3,6	9,7,6	13,2,4

Řešení z minulého čísla: V modlitbách neochabujte. Jana Krajčířková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbků 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

